

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Técnicas cuantitativas aplicadas ao turismo	Código	615524010	
Titulación	Mestrado Universitario en Planificación e Xestión de Destinos e Produtos Turísticos(plan 2016)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía Aplicada 2			
Coordinación	Ramil Díaz, Maria Concepcion	Correo electrónico	maria.ramil@udc.es	
Profesorado	Ramil Díaz, Maria Concepcion Uriz Tome, Pilar	Correo electrónico	maria.ramil@udc.es pilar.uriz@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia pretende proporcionar ao alumno un conxunto de ferramentas e técnicas útiles para extraer a información contida nos datos que se empregan para a análise empírica do sector turístico. É unha asignatura optativa de 6 créditos, fortemente relacionada coas de teoría e política económica e coas de estatística.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A3	CE4 - Que os alumnos aprendan as técnicas de dirección de organizacións públicas e de empresas do sector turístico
A6	CE8 - Planificar novos destinos e produtos turísticos
A7	CE9 - Remodelar destinos turísticos maduros para adaptalos ás novas esixencias da demanda e ao desenvolvemento sustentable das comunidades receptoras
A8	CE11 - Saber definir proxectos de investigación innovadores que repercutan positivamente no sector
A9	CE12 - Utilizar as metodoloxías científicas adecuadas tanto cualitativas como cuantitativas
A11	CE2 - Diagnosticar necesidades e oportunidades e identificar as potencialidades e ameazas do turismo para o desenvolvemento integral das sociedades receptoras
A12	CE7 - Capacidade para interpretar os cambios sociais e como afectan as innovacións nos produtos e ao comportamento do consumidor
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
B5	CB10 - Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo.
B6	CG1 - Expresarse correctamente, tanto de forma verbal como escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma
B9	CG4 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
B10	CG5 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B11	CG6 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B12	CG7 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C1	CT1 - Resolver problemas de forma efectiva
C2	CT2 - Comunicarse de xeito afectiva nunha contorna de traballo

C3	CT3 - Trabajar de forma autónoma con iniciativa
C4	CT4 - Traballar de forma colaborativa
C6	CT6 - Capacidade para interpretar, seleccionar e valorar conceptos adquiridos noutras disciplinas do ámbito turístico
C7	CT7 - Capacidade para a aprendizaxe de novos métodos e teorías, que doten dunha gran versatilidad para adaptarse a novas situacións
C8	CT8 - Comunicar por escrito e oralmente os coñecementos procedentes da linguaxe científica
C9	CT9 - Capacidade para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamiento crítico e de comunicar e transmitir coñecementos habilidades e destrezas

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Utilizar correctamente e con precisión a terminoloxía e a linguaxe estatístico-econométrica.		BM4 BM6	CM2 CM6 CM7 CM8 CM9
Coñecer e utilizar algúns instrumentos, métodos, procedementos e técnicas de análise univariante e multivariante.	AP3 AP6 AP7 AI1 AI2 AM2 AM3	BM1 BM2 BM3 BM4 BM5 BM6 BM9 BM10 BM11 BM12	CM1 CM2 CM3 CM4 CM6 CM7 CM8 CM9
Interpretar e analizar, desde un punto de vista crítico, os resultados da aplicación das técnicas.	AP3 AP6 AP7 AI1 AI2 AM2 AM3	BM1 BM2 BM3 BM4 BM5 BM6 BM9 BM10 BM11 BM12	CM1 CM2 CM6 CM7 CM8 CM9

Contidos	
Temas	Subtemas
Parte I	1. Obtención de información para a análise da actividade turística: deseño e análise de enquisas. 2. Procedementos de muestreo: síntesis da información muestral e estimación.
Parte II	1. Análisis univariante da información turística. Medidas descriptivas. Extracción da tendencia e as variacións estacionais. Números índices e deflación de series. 2. Análisis multivariante da información turística. Relacións estatísticas e relacións causales. Estimación e verificación de modelos clásicos de demanda e oferta. Variables ficticias.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B10 B11 B12 C6	6	6	12
Sesión maxistral	A3 A6 A7 A8 A9 B1 B2 B3 B5 B4 B6 B9 C1 C2 C3 C7 C8 C9	17	34	51
Obradoiro	A11 A3 A12 A6 A7 A8 A9 B1 B2 B3 B5 B4 B6 B10 B9 B11 B12 C1 C2 C4 C6 C8 C9	25	50	75
Atención personalizada		12	0	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Consisten na presentación da materia e a exposición detallada das actividades que deben desenvolver os alumnos e os criterios cos que serán avaliados.
Sesión maxistral	Aínda que debe contar coa participación do alumnado, baséase na exposición oral dos conceptos e métodos por parte das profesoras. Dita exposición complementábase coa utilización de medios audiovisuais, e inclúe exemplos e exercicios que permiten destacar as limitacións e posibilidades das técnicas analizadas.
Obradoiro	Cada obradoiro é una sesión interactiva na que se realizan aplicacións da teoría, exercicios, problemas e tarefas prácticas que permiten aos alumnos comprender os fundamentos teóricos da materia e aprender a valorar, desde un punto de vista crítico, os resultados obtidos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Obradoiro	Posto que o grupo é reducido, poden dedicarse os minutos finais á consulta dos problemas que poidan suscitárselle a cada alumno. Debido á heteroxeneidade dos estudantes, os problemas que xorden nos obradoiros son múltiples e variados e hai que resolvelos de forma individualizada. A medida que vai realizando o seu traballo, cada alumno debe consultar coas profesoras para obter as orientacións necesarias para o seu correcto desenvolvemento.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A11 A3 A12 A6 A7 A8 A9 B1 B2 B3 B5 B4 B6 B10 B9 B11 B12 C1 C2 C4 C6 C8 C9	Nestas clases os alumnos iniciarán a resolución dos problemas propostos polas profesoras, que logo deberán completar e entregar.	100

Observacións avaliación

CRITERIOS XENERAIS: A cualificación de non presentado corresponde únicamente aos alumnos que só participen en actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20 por cento da puntuación total, con independencia da cualificación obtida. A materia divídese en dúas partes, correspondentes a cada un dos bloques de contidos. A primeira puntúase con 3 e a segunda con 7 puntos. Para superar a asignatura é necesario obter unha puntuación global de 5 puntos ou máis, cun mínimo de 1 na primeira e de 3 na segunda parte. Tanto os 3 puntos correspondentes á primeira parte como os 7 correspondentes á segunda pódense obter mediante a resolución de boletines de preguntas e exercicios, que os alumnos presenciales poderán realizar nas sesións de obradoiro e os non presenciales poderán resolver baixo tutela. Antes do comezo do período de clases estarán dispoñibles, a través da plataforma Moodle, as guías complementarias de cada parte, nas que se especificarán as actividades a realizar, as normas para realizalas, os criterios para a súa avaliación e os prazos de entrega.

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MANZANO, V. G., ROJAS, A. y FERNÁNDEZ, J. S. (1996). Manual para encuestadores. Barcelona: Ariel. - PÉREZ, R. y LÓPEZ, A. J. (1997). Análisis de datos económicos II. Métodos inferenciales. Madrid: Pirámide. - RAMIL, M. (2016). Material para el seguimiento de la Parte II. Plataforma Moodle. - RUIZ BUENO, A. (2009). Método de encuesta: construcción de cuestionarios, pautas y sugerencias. REIRE. Revista d'Innovació i Recerca en Educació, vol. 2, nº 2. - URIZ, P. (2016). Material para el seguimiento de la Parte I. Plataforma Moodle. - WERT, J. I. (1996). Carta abierta a un incrédulo de las encuestas y su muy disputado crédito. Barcelona: Península. <p>BIBLIOGRAFÍA PARA A PARTE I: A única referencia obligatoria é URIZ (2016), que estará a disposición dos alumnos na plataforma Moodle ao comezo do período de clases. Dita referencia contén o seguinte material para o seguimento da primeira parte da asignatura: Unha guía complementaria detallando as actividades a realizar, os criterios de avaliación, as normas e os prazos de entrega. Arquivos en pdf co material completo de cada un dos temas. Arquivos en pwp con esquemas/resumos de cada un dos temas. Documentos con dous boletines e modelos para a súa realización. Os libros de MANZANO, ROJAS y FERNÁNDEZ (1996); PÉREZ y LÓPEZ (1997); RUIZ BUENO (2009) y WERT (1996), que figuran na bibliografía básica, son manuais sinxelos, para ampliar coñecementos ou para consultar dúbidas, pero non son de lectura obligatoria.</p> <p>BIBLIOGRAFÍA PARA A PARTE II: A única referencia obligatoria é RAMIL (2016), que estará a disposición dos alumnos na plataforma Moodle ao comezo do período de clases. Dita referencia contén o seguinte material para o seguimento da segunda parte da asignatura: Unha guía complementaria detallando as actividades a realizar, os criterios de avaliación, as normas e os prazos de entrega. Un documento no que se fai unha presentación xeral da materia. Varios arquivos que recollen o contenido de todos os temas e subtemas. Un documento con exercicios de autoavaliación e outro coas correspondentes solucións. Os libros de RAMIL e REY (2006) e RAMIL, REY, LODEIRO e ARRANZ (2012), que figuran na bibliografía complementaria, son manuais sinxelos, para ampliar coñecementos ou para consultar dúbidas, pero non son de lectura obligatoria.</p>
<p>Bibliografía complementaria</p>	<ul style="list-style-type: none"> - RAMIL, M.; REY, C.; LODEIRO, M.; ARRANZ, M. (2012). Introducción a la econometría. Teoría y práctica. A Coruña: Reprografía Noroeste, S. L. - REY, C. y RAMIL, M. (2006). Introducción a la estadística descriptiva. A Coruña: Netbiblo. <p>Utilizaranse, ademais, distintas fontes de datos e material dispoñible na rede, que se detallarán durante o curso.</p>

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

O proceso de investigación en turismo: tipos, estrutura e fases/615524007

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías